

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 715/2021
07.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против тужених АД „Железнице Србије“ Београд и АД за железнички превоз робе "Србија Карго", кога заступа Ђорђе Ђурић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2789/20 од 16.10.2020. године, у седници одржаној 07.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2789/20 од 16.10.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужених и потврђује пресуда Основног суда у Панчеву П1 93/19 од 26.02.2020. године у ставу трећем, четвртим и петом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 21.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 93/19 од 26.02.2020. године, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска од 11.10.2019. године. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезу тужени да јој на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.12.2014. до 31.08.2015. године солидарно исплате 93.004,05 динара и то у појединачним месечним износима за периоде са законском затезном каматом ближе описане у том делу изреке. Ставом трећим изреке обавезани су тужени да тужиљи на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду 01.02.2015. до 31.08.2015. године солидарно исплате 55.802,43 динара и то појединачне новчане износе за периоде и са законском затезном каматом ближе описане у том делу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиљи на име неисплаћеног регреса за

коришћење годишњег одмора солидарно исплате за 2014. годину 34.325,25 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. до коначне исплате а за 2015. годину 33.124,50 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. до коначне исплате. Ставом петим и шестим изреке одлучено је о трошковима парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2789/20 од 16.10.2020. године, ставом првим изреке, потврђено је решење садржано у ставу првом изреке првостепене пресуде и жалбе тужених у том делу одбијена као неосноване. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем и четвртном изреке тако што су одбијени као неосновани захтеви тужиље у целисти. Ставом трећим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезу тужени да му солидарно исплате трошкове парничног поступка у износу од 94.505,04 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до коначне исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован захтев туженог Железнице Србије за накнаду трошкова првостепеног парничног поступка и поступка по жалби. Ставом петим изреке обавезана је тужиља да туженом исплати 6.000,00 динара на име трошкова првостепеног поступка. Ставом шестим обавезана је тужиља да туженом Србија Карго исплати 18.133,00 динара на име накнаде трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена као редовна на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог Железнице Србије АД Београд распоређена на радно место ... По извршеним статусним променама тужиља је 01.09.2015. године закључила анекс број .. уговора о раду са туженим Србија Карго којим је распоређена на радно место ... Тужени Железнице Србије запосленима није исплаћивао накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у линеарном износу нити је у обрачуну зарада посебно исказивао износе исплаћене запосленима по овом основу. Овај тужени није ни доставио структуру вредности једног радног сата у којој је према Колективном уговору туженог урачуната накнада за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора. Износи досуђени првостепеном пресудом представљају месечне износе накнаде за исхрану у току рада у висини 15% од просечне месечне зараде у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике и регреса за коришћење годишњег одмора у висини 75% од просечне месечне зараде у републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике а чију висину је првостепени суд утврдио према варијанти налаза и мишљења вештака у којој је обрачун утужених

накнада трошкова извршен према Општем колективном уговору Републике Србије који је био у примени до 17.05.2011. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев закључујући да тужени на коме је терет доказивања није доказао да је вршио обрачун и исплату по основу обрачуна накнаде за исхрану у току рада и регрес према висини која је била одређена анексом Колективног уговора ЈП Железнице (објављеним у "Службеном гласнику РС" 4/06, и 46/11) односно применом параметара које је тужени примењивао приликом обрачуна ових накнада.

Супротно, по оцени другостепеног суда, ни у посебним ни у општим прописима не постоји основ за остваривање права тужиоца на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за спорни период јер нема одговарајућег Колективног уговора по коме би то право могло да се оствари. Осим тога, пропуст послодавца да у обрачуну зараде искаже податке по основу накнаде за исхрану и регреса за коришћење годишњег одмора не води закључку да износи по овим основима нису исплаћени тужиоцу. Због тога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Посебни колективни уговор није утврдио однос зарада и осталих примања које улазе у зарату, нити је то учињено уговором о раду иако им то право закон признаје. Последице нејасног општег акта не сме да трпи запослени. Ако јача уговорна страна (послодавац) припреми текст уговора (као у овом случају), нејасне или недовољно одређене одредбе тумаче се у корист друге стране (члан 100. ЗОО). Када општи акт, уговор о раду, а ни обрачунска листа не конкретизују и не врше раздвајање (тужени ни вештаку о томе није доставио прецизне податке), ово право тужиоцу треба признати (Закон о раду га признаје у члану 118). Из свих истакнутих разлога, имајући у виду и да тужени, на кога пада терет доказивања, није до закључења главне расправе извршио прецизирање и раздвајање регреса и топлог obroка у структури зараде, ови захтеви тужиоца су усвојени, као и захтев за накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са посла, у складу са чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, према коме запослени има право на накнаду ових трошкова, у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

Висина регреса и топлог obroка може бити утврђена вештачењем на основу параметара из ранијих општих аката по основу законске или судске аналогије, као и на основу слободне оцене без вештачења, ако се новчана обавеза не може утврдити односно може се утврдити са несразмерним тешкоћама (члан 232. ЗПП).

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

На основу чл. 153, 163. и 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је обавезао туженог да тужиоцу накнади трошак састава ревизије у износу од 12.000,00 динара, чија је висина одмерена у складу са Адвокатском тарифом, таксе на ревизију у износу од 3.800,00 динара и таксе на ревизијску одлуку 5.700,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ. Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог

је потврђена првостепена пресуда која у себи садржи и решење о трошковима првостепеног поступка који су тужиоцу досуђени.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић